

JAUME BARTUMEU
President de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra

TRIBUNA

Finestres trencades i hipocresia

Domina la sensació que es pot fer i dir qualsevol cosa i no passa res; però no s'hi val a enganyar la ciutadania

La hipocresia mútua s'ha convertit en el millor lubricant social en els entorns de Toni Martí i DA. Es tracta d'arribar a l'estació del final de la legislatura, el febrer del 2019, sense fer descarriar els vagons i taules on han instal·lat les seves menjadores d'estòmacs agraïts.

Avui més que mai el Govern de Toni Martí és un organisme desconnectat de la resta de país. S'evita que passin coses –el cessament del ministre Jordi Alcobé, per exemple– que són qüestions evidents per a la ciutadania.

Dijous passat, dia de la fira del bestiar d'Andorra la Vella, el desgavell del Govern de Toni Martí era en boca de tothom.

El fet d'haver ocultat durant tres anys que estava en perill el tracte especial del tabac vigent des del primer de juliol del 1991, quan vam començar a aplicar l'acord comercial amb la Comunitat Econòmica Europea, ja està tenint un potent efecte bumerang. No s'hi val a enganyar la ciutadania.

El mateix dijous llegia a *El País* un article de José Ignacio Torreblanca (“Ventanas rotas”) en el qual feia una comparació entre una casa abandonada i la

JONATHAN GIL

democràcia.

Escrivia José Ignacio Torreblanca que “una finestra trencada acostuma a indicar una casa abandonada, o un amo deixat o amb problemes”. I ens deia que “a la democràcia li passa el mateix”. Efectivament, deixar sense càstig un violador de la llei fa que el que s'ho estava pensant en prengui nota.

“Deixes que algú se salti les regles i les regles deixen de valer per al següent que vols que les acati. Deixes que algú menteixi sense que tingui conseqüències i farà de la mentida una estratègia.”

La sensació que domina avui

és que des del Govern es pot fer i dir qualsevol cosa i que, a més, no importa.

El responsable és, no hi donem més voltes, Toni Martí, que empara, protegeix i de ben segur aplaudeix, en privat, l'actuació del ministre Jordi Alcobé, que ha trepitjat la Llei del Govern que li prohibia fer i cobrar treballs d'assessorament a una entitat privada mentre fos ministre.

Fa setmanes que adverteixo de la perillosa aluminosi institucional que està provocant la gestió dels afers públics pel Govern de DA.

La Constitució i el sistema democràtic que va permetre desen-

volupar és la casa comuna de la ciutadania. Una gran idea. Però, vint-i-tres anys després d'aprovar-la, encara cal defensar-la dia a dia. Toni Martí, que hi va fer campanya en contra i no la va votar, ens demostra que no podem badar si la volem preservar.

Cada finestra trencada a la seva façana és una invitació a un cop de roc.

A la fira de bestiar el desgavell del Govern de Toni Martí era en boca de tothom

---

Quan la mentida no té conseqüències, la mentida es converteix en una estratègia

---

El funcionament de les institucions constitucionals necessita el que s'anomena legitimitat, que no és pas res més que el fet que la ciutadania cregui que el sistema democràtic és just i funciona amb equitat.

Fa mesos que uns treballen

per reposar-la i d'altres, per buidar-la.

Si l'ètica serveix per fer millors persones, la política serveix per fer millors les institucions. Sota el Govern de Toni Martí, hi ha un gran dèficit d'ètica i una enorme manca de política amb majúscules.

Al capdavant la situació es resumeix en la pregunta que el nostre portaveu al Consell General, Víctor Naudi, ha presentat aquest dilluns perquè l'hi contesti Toni Martí: ¿com pretén justificar el cap de Govern que el ministre Alcobé, que ha reconegut haver violat la Llei del Govern, no sigui cessat?

Ciceró entenia que l'ordre consistia “en el fet que el poble obeeixi els governants i que els governants obeeixin les lleis”.

Els membres del Govern de DA haurien de saber que si incompleixen a posta una llei es poden trobar amb el fet que la ciutadania comenci a menysprear les seves obligacions.

La llei és la garantia de l'ordre i la llibertat; per això és el fonament de l'Estat de dret.

En una societat democràtica les lleis s'han de complir.